

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Μ'

Πέμπτη 31 Οκτωβρίου 2019

ΘΕΜΑΤΑ

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

3. Συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη με τίτλο: «Περί Διεθνούς Προστασίας και άλλες διατάξεις», σελ. 4003 – 4120

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Κυρίες και κύριοι συνάδελφε, κύριε Υπουργέ, η Κυβέρνηση

υποστηρίζει ότι το νομοσχέδιο περιέχει κάποιες σημαντικές καινοτομίες. Βέβαια, τα περιθώρια διαβούλευσης πράγματι ήταν εξαιρετικά ασφυκτικά και οι διατάξεις του νομοσχεδίου αναμφίβολα μπορούν να οδηγήσουν σε μία de facto άρνηση άσκησης των δικαιωμάτων των αιτούντων διεθνή προστασία, επί του πρακτέου, τον αποκλεισμό μιας ιδιαίτερα ευάλωτης κατηγορίας ανθρώπων από τις διαδικασίες ασύλου, τη στέρηση ακόμη και του δικαιώματος πραγματικής και αποτελεσματικής προσφυγής.

Προχωρώ κατευθείαν στα άρθρα, διότι δεν έχω πολύ χρόνο. Το άρθρο 46 του σχεδίου νόμου καταργεί την αυτόματη επανεξέταση των αποφάσεων διοικητικής κράτησης που προβλέπεται στο άρθρο 46 παράγραφος 5 του ν.4375/2016.

Παρά το γεγονός ότι υπήρξε προβληματική εφαρμογή του, η εισαγωγή αυτού του χαρακτηριστικού ήταν αποτέλεσμα συστάσεων από διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ειδικός εισηγητής για τα δικαιώματα των μεταναστών.

Συνεπώς η απάλειψή του συνιστά μία σοβαρή και αδικαιολόγητη οπισθοδρόμηση για την προστασία των αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα, ενώ έναντι της παράτασης αυτής θα έπρεπε η Κυβέρνηση να στραφεί στη λήψη μέτρων για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της επανεξέτασης των αποφάσεων κράτησης στην πράξη.

Η παράταση της μέγιστης περιόδου κράτησης, κατά την οποία οι αιτούντες άσυλο θα μπορούσαν να κρατηθούν ακόμη και από σαράντα πέντε σε πενήντα μέρες, εφόσον η διάταξη λέει «εξακολουθούν οι λόγοι που την επέβαλαν», είναι μία εξόφθαλμα προβληματική διάταξη για την καταχρηστική εφαρμογή της ακόμη και σε εξατομικευμένες περιπτώσεις, που οι λόγοι αυτοί δεν θα συντρέχουν, με αποτέλεσμα, λοιπόν, αυτή η παρατετα-

μένη κράτηση να έρχεται σε αντίθεση με τις εγγυήσεις του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ.

Με το άρθρο 117 παράγραφος 2 επιδιώκεται η εξ ολοκλήρου συγκρότηση των ανεξάρτητων επιτροπών προσφυγών από διοικητικούς δικαστές, κάτι το οποίο έχει αποδοκιμάσει ακόμη και η Ένωση Διοικητικών Δικαστών, καταργουμένης της συμμετοχής σε αυτές προσώπου υποδεικνυόμενο από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.4375/16.

Κατά τη μέχρι τώρα πρακτική, τα ως άνω πρόσωπα ήταν σχεδόν στο σύνολό τους δικηγόροι με αποκλειστική εξειδίκευση και ενασχόληση στο Δίκαιο του Ασύλου και σημαντική εμπειρία σε θέματα διεθνούς προστασίας, καθώς η πλειονότητα αυτών υπηρετεί τις επιτροπές ασύλου ήδη από το 2013.

Οι συγκεκριμένοι, λοιπόν, δικηγόροι προέρχονται από ένα μητρώο εμπειρογνομώνων, στο οποίο συμπεριελήφθησαν κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας, η οποία περιλάμβανε γραπτή εξέταση και συνέντευξη.

Οι ανωτέρω επιτροπές, χάρη και στην πολύτιμη, βέβαια, συνεισφορά των ως άνω υποδεικνυόμενων μελών, μέχρι τώρα έχουν λειτουργήσει με απόλυτη επιτυχία, περατώνοντας αποτελεσματικά, αμερόληπτα και με σεβασμό στο δικαίωμα ουσιαστικής προηγούμενης ακρόασης των αιτούντων διεθνή προστασία, τη διοικητική διαδικασία επί των σχετικών αιτημάτων. Εξάλλου, η επιδιωκόμενη κανονιστική αλλαγή αλλοιώνει ακόμη και τον διοικητικό χαρακτήρα της επιτροπής, που έχει ως κύρια αποστολή τη διατύπωση κρίσεων ουσίας, μετατρέποντάς τη έτσι σε ένα ονεί δικαστικό όργανο, αποτελούμενο αμιγώς από δικαστικούς λειτουργούς.

Αυτή, λοιπόν, η μεταβολή γεννά ερωτηματικά ακόμη και σχετικά με τη δυνατότητα αποτελεσματικής, εν συνεχεία, δικαστικής προστασίας στην πράξη, καθώς οι αιτήσεις ακύρωσης κατά των αποφάσεων των επιτροπών θα εκδικάζονται από το διοικητικό πρωτοδικείο, δηλαδή από δικαστές κατώτερης βαθμίδας στη δικαστική ιεραρχία, έναντι των εφετών, οι οποίοι θα αποτελούν μέλη των επιτροπών.

Γενικεύεται η δυνατότητα επιβολής γεωγραφικού περιορισμού σε όλες τις περιοχές της χώρας. Ξέρουμε ήδη ότι οι δομές στα νησιά είναι ανεπαρκείς, είναι οι πλέον ακατάλληλες, οπότε ακόμη και αυτή η γενίκευση θα δημιουργήσει περισσότερα αδιέξοδα, όχι μόνο στα νησιά, αλλά και στην ίδια την ενδοχώρα.

Σε συνδυασμό, λοιπόν, με τα προηγούμενα μέτρα χειροτερεύει η θέση των αιτούντων και θεωρούμε ότι θα δημιουργήσει εκρηκτικές καταστάσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Δεν προλαβαίνω να αναλύσω όλα τα άρθρα που ήθελα. Θέλω μόνο να θίξω ένα κρίσιμο θέμα, το οποίο είναι άμεσα συνυφασμένο και με το νομοσχέδιο και με τη γενικότερη πολιτική στο προσφυγικό θέμα. Θεωρούμε ότι χρήζει άμεσης τροποποίησης ο Κανονισμός του Δουβλίνου. Το Ενωσιακό Δίκαιο δεν είναι ότι απλά δεν εφαρμόζεται. Είναι το ίδιο ανεπαρκές. Και αναφέρομαι συγκεκριμένα στο άρθρο 3 του κανονισμού, το οποίο θεωρεί ότι υπεύθυνο για να εξετάζει τα αιτήματα ασύλου θα πρέπει να είναι το πρώτιστο κράτος, το κράτος υποδοχής, χωρίς από εκεί και πέρα να υπάρχουν οι προβλέψεις, οι πρακτικές, ώστε να μην εγκλωβίζονται, ουσιαστικά, οι αιτούντες στο κράτος υποδοχής, αλλά να υπάρχει μία ισοκατανομή, μία αναλογική κατανομή του βάρους σε όλα τα κράτη μέλη.

Θεωρούμε, λοιπόν, ότι θα πρέπει να υπάρξει ένας μηχανισμός μετεγκατάστασης μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αξιοπρεπή υποδοχή τους. Και προς αυτό θεωρούμε ιδιαίτερα θετική εξέλιξη την πρόσφατη δήλωση του Υπουργού Εσωτερικών της Γερμανίας Χορστ Ζεεχόφερ, ο οποίος μιλώντας μετά από σύσκεψη με ομολόγους από τις πέντε μεγαλύτερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έκανε λόγο για την ανάγκη μιας νέας φιλοσοφίας στη διαχείριση του προσφυγικού. Ο ίδιος επεσήμανε ότι ο Κανονισμός του Δουβλίνου εδώ και πολύ καιρό δεν λειτουργεί, γι' αυτό θα πρέπει να αποτελέσει τη βάση για μια μελλοντική πολιτική ασύλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ευχόμαστε αυτή η καινούργια πολιτική της Γερμανίας να υλοποιηθεί.

Θα πρέπει, λοιπόν, οι διαδικασίες να ξεκινούν μεν από το κράτος υποδοχής, αλλά να ολοκληρώνονται και στα υπόλοιπα κράτη. Θεωρούμε σημαντική αυτή την πρωτοβουλία, διότι πρέπει να λυθεί μια παρεξήγηση: ότι η Ελλάδα και οποιοδήποτε άλλο κράτος υποδοχής είναι αποκλειστικά υπεύθυνο και υπόλογο για τη διαχείριση του προσφυγικού ζητήματος, όταν τα υπόλοιπα κράτη μέχρι τώρα απλά νίπτουν τας χείρας τους.

Δεν θα συμφωνήσω, λοιπόν, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως είπε ο κύριος Υπουργός, μας βοηθάει. Η Ευρωπαϊκή Ένωση περιφρονεί κατάφορα όλες τις διεθνείς συμβατικές υποχρεώσεις της, μετακυλώντας το βάρος οικονομικά και πολιτικά απέναντι στα κράτη που υποδέχονται τους πρόσφυγες.

Εν όψει, λοιπόν, της αυστηροποίησης αυτής της πολιτικής, θεωρούμε ότι θα πρέπει η εκάστοτε κυβέρνηση -η παρούσα και κάθε κυβέρνηση- να ασκεί αυστηρότερη πολιτική και διάλογο απέναντι στους εταίρους μας.

Ευχαριστώ πολύ.